

Yatırım Çöplüğü Oluşmasın, Mühendislik Hizmeti Verim Artırır FATURAYI ÖDEYEMEYEN GÜNEŞE SİĞİNMAYA ÇALIŞIYOR

Ülkemizde enerji üretimi büyük ölçüde ithal kaynaklara bağımlı olarak sürdürülüyor. Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) olarak yerli ve yenilenebilir kaynakların üretimdeki payının artırılması için hükümetlere enerji politikalarında köklü değişiklik yapma çağrılarının yanında üyelerimize yönelik meslek içi eğitimlerle güneş başta olmak üzere yenilenebilir enerji üretimine yönelik olarak mesleki bilgi ve deneyimlerin artırılması için çaba sarf ediyoruz.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun (EPDK) son yayımladığı Kasım 2019 tarihli aylık raporda yer alan verilere baktığımızda; güneş enerjisi kurulu güç bakımından en önemli kaynaklardan birine dönüşmek üzere olduğunu görüyoruz. Güç bakımından sınırlı olsa da güneş enerjisine dayalı lisanssız kurulu güçte önemli bir yol alındığı görülmektedir. Kasım 2019 itibarıyla güneş enerjisine dayalı lisanslı ve lisanssız kurulu gücümüz toplam kurulu gücümüzün yüzde 6,4'ünü oluşturmaktadır. Toplamda 5.784 megawatt (MW) olan GES kurulu gücünün yüzde 97,2'si lisanssız kapsamındadır. Rakamlar; özellikle bina yüzeylerinde ve çatılardaki güneş santrallerinin artmasına yönelik

beklentimizi güçlendirmektedir.

Lisanssız yenilenebilir santraller, Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması (YEKDEM) kapsamında kilowatt saat (kWh) başına 13 sent olarak belirlenen desteğin dışına çıkarıldı. Resmi Gazete'de 21 Haziran 2018 tarihinde yayımlanan Bakanlar Kurulu kararına göre; çatı ve cephe uygulamalı elektrik üretim tesislerinde üretilen ihtiyaç fazlası elektrik enerjisi için EPDK tarafından ilan edilen kendi abone grubuna ait perakende tek zamanlı aktif enerji bedeli uygulanmaktadır. Küçük tesislerin YEKDEM dışına çıkarılması bu santrallara olan ilgiyi düşürmekle birlikte, elektrik faturalarının sürekli olarak artması zorunlu bir ilgi yaratmıştır.

çatılarına güneş santralleri kurmaya başlaması sevindirici olmakla birlikte, artan enerji maliyetlerini karşılamakta zorlandıklarının da göstergesidir. Tüm dünyada olduğu gibi, özellikle bireysel, kooperatif veya KOBİ gibi küçük ölçekli yatırımcılara, öz tüketiminden fazla olan kısmının mahsuplaşmasında bir miktar artıya geçmelerini sağlayacak bir teşvik uygulanmalıdır. Böylece tüketimini karşılayacak kadar yatırım yapan abonelerin; ilerleyen yıllarda tüketimleri düşürecek enerji verimliliği yatırımları yapmasına da olanak yaratılmalıdır.

Doğru Mühendislik Yüksek Verim

Lisanssız santral istatistiklerinde güneşin, lisanslı tarafta ise rüzgarın payının artıyor olması sevindiricidir ancak bir dizi mühendislik, toplumsal ve ekonomik problemi de beraberinden getirmektedir. Lisanslı santral yatırımları, genel olarak enerji alanında uzmanlaşmış şirketler tarafından gerçekleştirilmektedir. Lisanssız santrallarda ise yatırımcı genel olarak uzman bir kuruluş değildir. Ülke kaynaklarının verimsiz kullanılmaması için lisanssız santraller yatırımcılarının mutlaka mühendislik hizmeti alması gerekir. Öncelikle bu santrallerin kurulumu önemli bir mühendislik hizmetidir ve beklenildiği gibi verimli olmaları için

Aboneler, çatı ve yüzeylere kurulan lisanssız santraller ile aynı anda hem tüketici hem de üretici konumunda yer almaktadır. Elektrik faturalarının her geçen gün büyümesi, aboneleri en azından kendi öz tüketimini üretmek için çareler aramaya itmektedir. Özellikle yüksek tüketimli sanayi kuruluşlarının atıl duran

Kurulu Güç Dağılımı Kasım 2019	Lisanslı Kurulu Güç (MW)	Lisanssız Kurulu Güç (MW)	Toplam Kurulu Güç (MW)	Kurulu Güç İçindeki Payı (%)
Doğalgaz	25.961	247	26.208	28,8
Barajlı Hidrolik	20.643		20.643	22,7
Linyit	10.101		10.101	11,1
İthal Kömür	8.967		8.967	9,8
Akarsu	7.849	11	7.860	8,6
Rüzgar	7.484	60	7.544	8,3
Güneş	162	5.622	5.784	6,4
Jeotermal	1.515		1.515	1,7
Taş Kömürü	811		811	0,9
Biyokütle	716	88	804	0,9
Fuel Oil	409		409	0,4
Asfaltit	405		405	0,4
Nafta	5		5	0,0
LNG	2		2	0,0
Motorin	1		1	0,0
Toplam	85.030	6.027	91.057	100
*Veriler EPDK'nın Kasım 2019 tarihli Elektrik Piyasası Sektör Raporu'ndan derlenmiştir.				

EMO'nun Meslek İçi Sürekli Eğitim Merkezi'nden (MİSEM) Güneş Enerjisi Sistemleri Tesisatı Eğitimi almış meslektaşlarımız tarafından projelendirilmektedir. Standartlara uygun malzeme kullanımının yanında uzman mühendislerin emek verdiği santraller uzun yıllar verimli olarak işletilebilecektir. Bu tesislerin bakım ve onarımlarının da aynı özenle yapılarak, ülkemizin güneş paneli çöplüğüne dönüşmesi önlenmelidir.

Lisanssız santraller, şebeke yapısını da kalıcı olarak değiştirmektedir. Özellikle elektrik dağıtım şirketlerinin bir noktadan hem üretim hem de tüketim yapılması durumuna teknik hazırlık yapmaları gerekir. Kamuoyunda "akıllı şebeke" olarak bilinen teknolojilerin, uygulamaya geçmesi tercih değil, zorunluluk halini almıştır. EPDK, elektrik şebekesine yönelik yatırımları onaylarken, "akıllı şebeke" teknolojileri de aramalıdır. Bu alandaki çalışmalara öncelikli olarak Ar-Ge desteği sağlanmalıdır. Yerli bir kaynak olmasına rağmen güneş paneli başta olmak üzere bu santrallarda kullanılan ekip-

manlar çoğunlukla ithal edilmektedir. Kaynak bağımlılığı kadar tehlikeli olan bu teknoloji bağımlılığına karşı, hücre üretimi teşvik edilmeli, enerji alanına teşvikler bu alan için özel kurulmuş bir kurum tarafından koordine edilmelidir.

"Garantili" Yatırımdan Vazgeçilmeli

Bugün tüm toplum olarak ödemekte zorlandığımız elektrik faturaları, özellikle ithal kaynaklar için verilen alım ve fiyat garantileri ve plansız yatırımlar nedeniyle artmıştır. Son yıllarda ise elektrik dağıtım bölgelerinin özelleştirilmesinin sonrası şirketlerin zorda kalması faturalardaki dağıtım bedeli artırılarak, çözülmek istenmektedir. Başta doğalgaz santralleri olmak üzere alım garantisi biter bitmez "atıl" duruma düşen yatırımlarla karşı karşıyız. Enerji sektörünün dolar bazlı borçlarında büyümesine neden olan bu anlayış, bugünkü ekonomik darboğazın temel nedenlerinden birini yaratmıştır. Dış borç yoluyla, üstelik acil olmayan bu yatırımlarının gerçekleştirilmesi, borç batağı oluşmasında önemli bir etkidir. Çatısında kendi

güneş santralini kurmak isteyen yurtaşta verilmeyen YEKDEM kapsamındaki fiyat garantisinin, önümüzdeki yıllarda hiçbir yatırım grubuna verilmemesi gerekir. Mali olarak yürütülemeyeceği anlaşılan alım ve fiyat garantili nükleer ve kömür santral projeleri; ekonomimize daha fazla yük yaratmadan iptal edilmelidir.

Ülkemizin başta güneş ve rüzgar olmak üzere yenilenebilir ve yerli kaynak potansiyeli uzun yıllar ihtiyacı karşılayacak düzeydedir. Özellikle Adana, Antalya ve İzmir gibi güney ve batı kentlerimizde ısıtma suyu için yoğun bir biçimde güneş enerjisi kullanan ülkemizin, elektrik üretim potansiyeli de çok yüksektir. Ülkemizi nükleer, kömür ve doğalgaz santrallerine mahkum eden politikalar; yurttaşların birleşerek kooperatif aracılığıyla bina cephelerini değerlendirmelerinin önüne açan politikalarla değiştirilmelidir. Bu amaçla enerji alanı, ticari ve siyasi müdahaleden uzak, kamusal anlayışla yöneten ve Ar-Ge çalışmalarını da koordine edecek bir yapının idaresine devredilmesi gerektiğinin altını çiziyoruz.

Eysy-Disi Sahneye Çıkıyor DAVETLİSİNİZ

EMO İzmir Şubesi Doğaçlama Tiyatro Topluluğu Eysy-Disi,
16 Mart 2020 Pazartesi günü ilk kez sahneye çıkıyor.

İsmet İnönü Sanat Merkezi'nde saat 20:00'da başlayacak olan ve
ücretsiz katılım sağlayabileceğiniz komedi performansına tüm
üyelerimiz davetlidir.

Komedi Performansı - Ücretsiz

Tarih: 16 Mart 2020 Pazartesi

Saat: 20:00

Yer: İsmet İnönü Sanat Merkezi

Kültürpark Fuar Alanı, Lozan Kapısı